

Додаток 1

до Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та дотримання інших зобов'язань, заборон та обмежень, пов'язаних з конфліктом інтересів, у Міністерстві розвитку громад та територій України та юридичних особах, які належать до сфери його управління (пункт 8 розділу II)

Типові ситуації конфлікту інтересів¹

Приклад 1. Добір на вакантні у Мінрозвитку посади

Опис ситуації: У Мінрозвитку відбувається добір на вакантну посаду головного спеціаліста відділу Х. Одним з працівників Мінрозвитку, який бере участь у цьому доборі, є керівник Управління, до складу якого входить відділ Х, чий близький друг є кандидатом на цю посаду.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у керівника цього Управління?

Відповідь: так, конфлікт інтересів виникає, оскільки керівник Управління має приватний інтерес, зумовлений дружніми позаслужбовими стосунками, що може вплинути на об'єктивність його рішень.

Приклад 2. Спільна робота близьких осіб без прямого підпорядкування

Опис ситуації: близькі особи працюють у Мінрозвитку, але між ними немає прямого підпорядкування.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у близьких осіб?

Відповідь: так, за наявності службових повноважень, які можуть бути реалізовані щодо близької особи.

Конфлікт інтересів виникає у тієї особи, яка під час виконання своїх повноважень може задовольнити приватний інтерес близької особи. У разі відсутності таких повноважень конфлікт інтересів не виникає.

Наприклад, у Мінрозвитку працюють близькі особи: один обіймає посаду аудитора, інший — керівника фінансового відділу. До обов'язків аудитора належить перевірка фінансових операцій, зокрема операцій, проведених керівником фінансового відділу. У такому разі наявний конфлікт інтересів у аудитора.

Приклад 3. Спільна робота з колишнім чоловіком або дружиною

¹ Наведені приклади ситуацій конфлікту інтересів мають гіпотетичний характер і використовуються з метою ілюстрації ймовірних ризиків, що можуть виникати в процесі діяльності. Вони не стосуються конкретних осіб, посад або подій у Мінрозвитку.

Опис ситуації: керівник Департаменту Мінрозвитку має у підпорядкуванні працівника, з яким раніше перебував у шлюбі.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у керівника Департаменту?

Відповідь: так, конфлікт інтересів може виникнути за умови, що між цими особами на даний момент є позаслужбові відносини, які створюють приватний інтерес у керівника Департаменту.

Приватний інтерес може проявитися, якщо існують неприязні стосунки (наприклад, керівник може діяти упереджено або з наміром помсти) та/або є спільні діти, що створює додаткову емоційну чи фінансову залежність.

Проте сам факт попереднього шлюбу не є автоматичним доказом конфлікту інтересів. У кожній ситуації необхідно враховувати конкретні обставини.

Приклад 4. Пропозиція щодо встановлення премії самому собі

Опис ситуації: керівник Управління Мінрозвитку подає пропозицію про встановлення собі премії з визначенням її розміру для прийняття відповідного рішення.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у керівника самотійного структурного підрозділу?

Відповідь: так, конфлікт інтересів виникає, оскільки керівник має приватний інтерес у встановленні премії собі. Це створює ризик необ'єктивності та упередженості під час ухвалення такого рішення.

Керівник самотійного структурного підрозділу повинен утриматися від участі у розгляді питання щодо преміювання самого себе та передати це питання на розгляд вищого керівництва.

Приклад 5. Встановлення надбавки за вислугу років

Опис ситуації: керівник кадрової служби Мінрозвитку бере участь у прийнятті рішення щодо встановлення собі надбавки за вислугу років.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів при встановленні у керівника кадрової служби?

Відповідь: ні, конфлікт інтересів відсутній, оскільки надбавка за вислугу років відповідно до ч. 1 ст. 52 Закону України «Про державну службу» має фіксований розмір, який залежить лише від стажу держаної служби (встановлюється на рівні 3 відсотків посадового окладу державного службовця за кожний календарний рік стажу державної служби, але не більше 50 відсотків посадового окладу), тому застосоване повноваження при її встановленні не є дискреційним.

Приклад 6. Участь у засіданнях комісій та інших колегіальних органів, утворених при Мінрозвитку

Опис ситуації: працівник Мінрозвитку – член комісії, утвореної в Мінрозвитку, що здійснює розгляд питань щодо визначення підприємств, установ та організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, під час засідання

цієї комісії дізнався, що керівником одного з підприємств, яке претендує на отримання відповідного статусу є його тесть.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у такого працівника Мінрозвитку – члена комісії?

Відповідь: так, конфлікт інтересів наявний, оскільки член комісії має приватний інтерес у виді потенційної вигоди для родича. Його участь у розгляді цього питання порушує принципи об'єктивності й неупередженості.

У цій ситуації член комісії повідомляє комісію про реальний конфлікт інтересів та не бере участь у голосуванні комісії щодо визначення підприємства, яке очолює його тесть, критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період. Повідомлення члена комісії про конфлікт інтересів заноситься до протоколу засідання комісії.

Приклад 7. Управління об'єктами державної власності

Опис ситуації: до працівника Мінрозвитку, що здійснює розгляд питання щодо надання орендодавцям об'єктів державної власності згоди на оренду державного майна, надійшла заява на оренду державного майна. Потенційним орендарем такого майна є компанія, у якій чоловік доньки цього працівника Мінрозвитку має частку в статутному капіталі.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у працівника Мінрозвитку?

Відповідь: так, виникає реальний конфлікт інтересів, оскільки працівник має приватний (майновий) інтерес, що може вплинути на об'єктивність та неупередженість його рішення.

Працівник зобов'язаний повідомити про конфлікт інтересів безпосереднього керівника та уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції і утриматися від розгляду цього питання.

Приклад 8. Участь у розподілі бюджетного фінансування

Опис ситуації: Працівник Мінрозвитку бере участь у підготовці рішень щодо розподілу субвенцій з державного бюджету на реалізацію інфраструктурних проєктів у територіальних громадах. Одним із проєктів, який подається на фінансування, є реконструкція об'єкта у громаді, де його брат є головою місцевої ради.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у працівника Мінрозвитку?

Відповідь: у цьому випадку виникає реальний конфлікт інтересів, адже приватний інтерес працівника Мінрозвитку може впливати на об'єктивність та неупередженість при прийнятті рішення щодо державного фінансування місцевої ради, де його брат є головою місцевої ради.

Приклад 9. Перевірка осіб, пов'язаних з працівниками Мінрозвитку позаслужбовими відносинами

Опис ситуації: Мінрозвитку здійснює закупівлю послуг з проведення аудиту документів одного зі своїх проєктів. Одним із учасників цієї закупівлі, перевірку яких у Мінрозвитку здійснює, зокрема, уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції, є аудиторська компанія, працівником

(аудитором) якої є син керівника уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у керівника уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції?

Відповідь: так, виникає реальний конфлікт інтересів. Родинний зв'язок із працівником компанії-учасника створює приватний інтерес, що може вплинути на об'єктивність та неупередженість перевірки. У цій ситуації керівник уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції має повідомити про конфлікт інтересів Міністра. Міністр, своєю чергою, приймає рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів шляхом усунення керівника уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції від перевірки цієї компанії та покладення цього завдання на іншого працівника Мінрозвитку (за виключенням працівника керівника уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції), наприклад, працівника юридичної служби Мінрозвитку.

Приклад 10. Розпорядження інформацією з обмеженим доступом

Опис ситуації: Мінрозвитку періодично здійснює закупівлю послуг з друку інформаційних матеріалів, необхідних для реалізації його повноважень. Батько працівника Мінрозвитку, відповідального за організацію і проведення процедур закупівлі, нещодавно придбав місцеву друкарню і просить повідомити йому конфіденційну інформацію конкурентів.

Запитання: чи виникає конфлікт інтересів у працівника Мінрозвитку, відповідального за організацію і проведення процедур закупівлі?

Відповідь: так, виникає конфлікт інтересів. Працівник має приватний інтерес, оскільки родинний зв'язок із власником компанії-учасника може вплинути на його об'єктивність. Більш того, розголошення конфіденційної інформації є порушенням законодавства та принципів прозорості й рівності учасників. У цьому випадку працівник Мінрозвитку повинен повідомити про ситуацію, що склалася, безпосереднього керівника та уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції.
